

SŁOWO

stało się

CIAŁEM

STANOWISKO LIGONIER NA TEMAT CHRYSTOLOGII

Słowo stało się ciałem

Stanowisko Ligonier

na temat

chrystologii

Copyright © 2016 by Ligonier Ministries
The Word Made Flesh: The Ligonier Statement on Christology
Ligonier.org | ChristologyStatement.com
All rights reserved.

O ile nie zaznaczono inaczej, cytaty biblijne pochodzą z:
Biblia to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Nowy przekład z języków hebrajskiego i greckiego opracowany przez Komisję Przekładu Pisma Świętego, Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne, Warszawa 1975 (tzw. *Biblia warszawska*, wydanie I).

© Copyright for Polish edition by Fundacja "Europejska Misja Chrześcijańska"
Wydawnictwo MW
Kraków, 2020

Książka została wydana staraniem presbiteriańskiego Kościoła Chrystusa Zbawiciela w Krakowie.

www.kosciolzbawiciela.pl
tel. 665 670 712
email: euromisja@gmail.com

Przekład: Krzysztof Glinka
Redakcja językowa: Jadwiga Grudziń
Redakcja teologiczna: Zespół

Kim jest Jezus? Prawie każdy dorosły wyrobił sobie o Nim jakąś opinię. Opinie te mogą być powierzone, nieprzemyślane albo wręcz heretyckie. Jednak to prawda o Jezusie, a nie zwykłe opinie, ma znaczenie... i to znaczenie wieczne.

Ci, którzy nazywają się *chrześcijanami*, wyznają, że naśladowają Chrystusa jako Jego uczniowie. Posługują się chrystologią – doktryną o Chrystusie – która odzwierciedla ich poglądy na Jego temat. Chrystologia ta może być wyrażana w sposób niejawni lub bezpośredni. Może prezentować głębię biblijnego objawienia oraz historycznej refleksji chrześcijańskiej na temat Pisma Świętego, może też być nowatorska i oderwana od Bożego Słowa. Jednak nikt, kto uznaje się za chrześcijanina, nie jest pozbawiony chrystologii.

Ponieważ naśladowanie Chrystusa jest dla chrześcijaństwa zasadnicze, Kościół przez wieki pracował nad tym, by głosić historycznego i biblijnego Chrystusa, a nie Chrystusa naszych wyobrażeń. Chrześcijanie sformułowali biblijne nauczanie na temat Chrystusa w takich historycznych dokumentach jak *Nicejskie Wyznanie Wiary*, *Chalcedońskie Wyznanie Wiary*, *Katechizm Heidelberski* czy *Westminsterskie Wyznanie Wiary*.

Dokumenty te są dziś często lekceważone i błędnie rozumiane, co powoduje zamieszanie dotyczące osoby i dzieła Chrystusa. Dla chwały Chrystusa oraz dla zbudowania Jego ludu niniejszy dokument pt. *Stanowisko Ligonier na temat chrystologii* stara się ująć historyczną, prawowierną, biblijną chrystologię Kościoła chrześcijańskiego w formie prostej do deklarowania, użytecznej we wzmacnianiu wiary Kościoła; formie, która może również służyć jako wspólne wyznanie, wokół którego wierni z różnych Kościołów zgromadzą się we wspólnej misji. Dokument ten nie zastępuje historycznych wyznań wiary czy też

konfesji, ale jest ich uzupełnieniem, wyrażającym wspólne nauczanie na temat tego, kim Chrystus jest oraz czego dokonał. Niech Chrystus użyje go dla Swego królestwa.

W imię wcielonego Syna Bożego, naszego Proroka, Kapłana i Króla.

R.C. SPROUL

WIOSNA 2016

Wyznajemy tajemnicę i cud
Boga, który stał się ciałem,
i radujemy się w naszym wielkim zbawieniu
przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana.

Z Ojcem i Duchem Świętym
Syn stworzył wszystkie rzeczy,
podtrzymuje wszystkie rzeczy
i czyni wszystkie rzeczy nowymi.
Prawdziwie Bóg
stał się prawdziwie człowiekiem,
dwie natury w jednej osobie.

Narodził się z Dziewicy Marii
i żył pośród nas.
Ukrzyżowany, zmarł i został pochowany.
Powstał trzeciego dnia,
wstąpił do nieba
i przyjdzie ponownie
w chwale i sądzie.

Dla nas
zachował Prawo,
zadośćuczynił za grzech
i zaspokoił Boży gniew.
Zabrał naszą splugawioną szatę
i dał nam Swój płaszcz sprawiedliwości.

Jest naszym Prorokiem, Kapłanem i Królem,
buduje Swój Kościół,
wstawia się za nami
i panuje nad wszystkimi rzeczami.

Jezus Chrystus jest Panem,
wchwalamy Jego święte Imię na wieki.

Amen.

Twierdzenia i zaprzeczenia

*z odnośnikami
biblijnymi*

- Artykuł 1* Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest historycznym wcieleniem wiecznego Syna Bożego, drugiej osoby Trójcy Świętej. Jest On Chrystusem, Bożym obiecany Mesjaszem¹.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus jest zwykłym człowiekiem albo że był fikcyjnym wytworem wczesnego Kościoła chrześcijańskiego.
- Artykuł 2* Twierdzimy, że w jedności Boga wiecznie zrodzony Syn jest konsubstancjalny – współistotny (*homoousios*), współrówny oraz współwieczny z Ojcem i Duchem Świętym².
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Syn jest po prostu podobny do Boga (*homoiousios*) lub że był adoptowany przez Ojca jako Jego Syn. Zaprzeczamy twierdzeniu o wiecznym podporządkowaniu Syna wobec Ojca w ontologicznej Trójcy.
- Artykuł 3* Twierdzimy, razem z symbolami Nicejskim i Chalcedońskim, że Jezus Chrystus jest zarazem prawdziwie Bogiem, jak i prawdziwie człowiekiem, posiada dwie natury zjednoczone w jednej osobie na zawsze³.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Syn był stworzony. Zaprzeczamy twierdzeniu, że był kiedykolwiek czas, gdy Syn nie był boski. Zaprzeczamy twierdzeniu, że ludzkie ciało i dusza Jezusa Chrystusa istniały przed historycznym wcieleniem Syna.

¹ „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (...) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy” (J 1:1, 14). Zob. również: Ps. 110:1; Mt 3:17; 8:29; 16:16; Mk 1:1, 11; 15:39; Łk 22:70; J 4:25-26; Dz 5:42; 9:22; Gal 4:4; Flp 2:6; Kol 2:9; Hbr 5:7; 1 J 5:20.

² „Idźcie tedy i czyńcie uczniami wszystkie narody, chrzcząc je w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” (Mt 28:19). Zob. również: J 1:18; 3:16-18; 10:30; 20:28; 2 Kor 13:14; Ef 2:18.

³ „Gdyż w nim mieszka cieleśnie cała pełnia boskości” (Kol 2:9). Zob. również: Łk 1:35; J 10:30; Rz 9:5; 1 Tm 3:16; 1 P 3:18.

- Artykuł 4* Wyznajemy unię hipostatyczną, polegającą na tym, że dwie natury Jezusa Chrystusa są zjednoczone w Jego jednej osobie bez zmieszania, bez zmiany, bez podzielenia i bez rozłączenia⁴.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że rozróżnienie pomiędzy dwiema naturami jest ich rozdzieleniem.
- Artykuł 5* Twierdzimy, że we wcieleniu Jezusa Chrystusa Jego boska oraz ludzka natura zachowują swoje własne atrybuty i pozostają nienaruszone. Twierdzimy, że atrybuty obu natur należą do jednej osoby Jezusa Chrystusa⁵.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że ludzka natura Jezusa Chrystusa posiada boskie atrybuty lub że może zawierać boską naturę. Zaprzeczamy twierdzeniu, że boska natura komunikuje boskie atrybuty ludzkiej naturze. Zaprzeczamy twierdzeniu, że Syn odłożył lub zrezygnował z jakiegokolwiek ze Swoich boskich atrybutów we wcieleniu.
- Artykuł 6* Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest widzialnym obrazem Boga, że jest standardem prawdziwego człowieczeństwa i że w naszym odkupieniu zostaniemy ostatecznie upodobnieni na Jego obraz⁶.

⁴ „A odpowiadając Szymon Piotr rzekł: Tyś jest Chrystus, Syn Boga żywego. A Jezus odpowiadając, rzekł mu: Błogosławiony jesteś, Szymonie, synu Jonasza, bo nie ciało i krew objawiły ci to, lecz Ojciec mój, który jest w niebie” (Mt 16:16-17). Zob. również: Łk 1:35, 43; J 1:1-3; 8:58; 17:5; Dz 20:28; Rz 1:3; 9:5; 2 Kor 8:9; Kol 2:9; 1 Tm 3:16; 1 P 3:18; Obj 1:8, 17; 22:13.

⁵ „Takiego bądźcie względem siebie usposobienia, jakie było w Chrystusie Jezusie, który chociaż był w postaci Bożej, nie upierał się zachłannie przy tym, aby być równym Bogu, lecz wyparł się samego siebie, przyjął postać sługi i stał się podobny ludziom” (Flp 2:5-7). Zob. również: Mt 9:10; 16:16; 19:28; J 1:1; 11:27, 35; 20:28; Rz 1:3-4; 9:5; Ef 1:20-22; Kol 1:16-17; 2:9-10; 1 Tm 3:16; Hbr 1:3, 8-9; 1 P 3:18; 2 P 1:1.

⁶ „On jest obrazem Boga niewidzialnego, pierworodnym wszelkiego stworzenia, ponieważ w nim zostało stworzone wszystko, co jest na niebie i na ziemi,

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus był mniej niż prawdziwym człowiekiem, że tylko wyglądał jak człowiek lub że brakowało Mu rozumnej ludzkiej duszy. Zaprzeczamy twierdzeniu, że w unii hipostatycznej Syn przybrał raczej ludzką osobę niż ludzką naturę.

Artykuł 7

Twierdzimy, że jako prawdziwie człowiek Jezus Chrystus posiadał w swoim stanie uniżenia wszystkie naturalne ograniczenia i słabości ludzkiej natury. Twierdzimy, że choć został uczyniony podobnym do nas we wszystkich aspektach, był bez grzechu⁷.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus zgrzeszył. Zaprzeczamy również twierdzeniu, że Jezus Chrystus nie doświadczył prawdziwie cierpienia, kuszenia czy też niedostatku. Zaprzeczamy twierdzeniu, że grzech jest przyrodzonym atrybutem prawdziwego człowieczeństwa Jezusa Chrystusa oraz że Jego bezgrzeszność jest nie do pogodzenia z Jego istnieniem jako prawdziwego człowieka.

Artykuł 8

Twierdzimy, że historyczny Jezus Chrystus przez moc Ducha Świętego został cudownie poczęty i narodził się z Dziewicy Marii. Twierdzimy, za *Chalcedońskim Wyznaniem Wiary*, że jest ona słusznie nazywana matką Boga (*theotokos*) w tym

rzeczy widzialne i niewidzialne, czy to trony, czy panowania, czy nadziemskie władze, czy zwierzchności; wszystko przez niego i dla niego zostało stworzone” (Kol 1:15-16). Zob. również: Rz 8:29; 2 Kor 4:4-6; Ef 4:20-24; Hbr 1:3-4.

⁷ „Dlatego musiał we wszystkim upodobnić się do braci, aby mógł zostać miłosiernym i wiernym arcykapłanem przed Bogiem dla przebłagania go za grzechy ludu. A że sam przeszedł przez cierpienie i próby, może dopomóc tym, którzy przez próby przechodzą” (Hbr 2:17-18). Zob. również: Mi 5:2; Łk 2:52; Rz 8:3; Gal 4:4; Flp 2:5-8; Hbr 4:15.

sensie, że dziecko, które urodziła, jest wcielonym Synem Bożym, drugą osobą Trójcy Świętej⁸.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus otrzymał Swoją boską naturę od Marii albo że Jego bezgrzeszność pochodziła od niej.

Artykuł 9

Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest ostatnim Adamem, który z powodzeniem ukończył wyznaczone zadanie w każdym punkcie, w którym pierwszy Adam zawiódł, oraz że Jezus Chrystus jest głową Swego ludu, ciała Chrystusa⁹.

⁸ „A w szóstym miesiącu Bóg posłał anioła Gabriela do miasta galilejskiego, zwanego Nazaret, do panny poślubionej mężowi, któremu było na imię Józef, z domu Dawidowego, a pannie było na imię Maria” (Łk 1:26-27). Zob. również: Mt 1:23; 2:11; Łk 1:31, 35, 43; Rz 1:3; Gal 4:4.

⁹ „Przeto jak przez jednego człowieka grzech wszedł na świat, a przez grzech śmierć, tak i na wszystkich ludzi śmierć przyszła, bo wszyscy zgrzeszyli; albowiem już przed zakonem grzech był na świecie, ale grzechu się nie liczy, gdy zakonu nie ma; lecz śmierć panowała od Adama aż do Mojżesza nawet nad tymi, którzy nie popełnili takiego przestępstwa jak Adam, będący obrazem tego, który miał przyjść. Lecz nie tak jak z upadkiem ma się sprawa z łaską; albowiem jeśli przez upadek jednego człowieka umarło wielu, to daleko obfitsza okazała się dla wielu łaska Boża i dar przez łaskę jednego człowieka, Jezusa Chrystusa. I nie tak ma się sprawa z darem, jak ze skutkiem grzechu jednego człowieka; albowiem wyrok za jeden upadek przyniósł potępienie, ale dar łaski przynosi usprawiedliwienie z wielu upadków. Albowiem jeśli przez upadek jednego człowieka śmierć zapanowała przez jednego, o ileż bardziej ci, którzy otrzymują obfitość łaski i daru usprawiedliwienia, królować będą w życiu przez jednego, Jezusa Chrystusa. A zatem, jak przez upadek jednego człowieka przyszło potępienie na wszystkich ludzi, tak też przez dzieło usprawiedliwienia jednego przyszło dla wszystkich ludzi usprawiedliwienie ku żywotowi. Bo jak przez nieposłuszeństwo jednego człowieka wielu stało się grzesznikami, tak też przez posłuszeństwo jednego wielu dostąpi usprawiedliwienia. A zakon wkroczył, aby się upadki pomnożyły; gdzie zaś grzech się rozmnożył, tam łaska bardziej obfitowała, żeby jak grzech panował przez śmierć, tak i łaska panowała przez usprawiedliwienie ku żywotowi wiecznemu przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego” (Rz 5:12-21). Zob. również: 1 Kor 15:22, 45-49; Ef 2:14-16; 5:23; Kol 1:18.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus przyjął upadłą ludzką naturę albo że odziedziczył grzech pierworodny.

Artykuł 10

Twierdzimy, że zarówno w aktywnym, jak i biernym posłuszeństwie Jezus Chrystus w swoim doskonałym życiu całkowicie wypełnił słuszne wymogi prawa w naszym imieniu oraz że poniósł karę z powodu naszych grzechów przez Swoją śmierć na krzyżu¹⁰.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus w jakimkolwiek aspekcie nie przestrzegął albo nie wypełniał prawa Bożego. Zaprzeczamy twierdzeniu, że zniósł prawo moralne.

Artykuł 11

Twierdzimy, że na krzyżu Jezus Chrystus ofiarował Siebie samego jako zastępczą ofiarę pojednania za grzechy Swojego ludu, prześlągując gniew Boga i zaspokajając sprawiedliwość Bożą, a także zwyciężył nad grzechem, śmiercią i Szatanem¹¹.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że śmierć Jezusa Chrystusa była okupem dla Szatana. Zaprzeczamy twierdzeniu, że śmierć Jezusa Chrystusa była zaledwie przykładem, zaledwie zwycięstwem nad Szatanem albo zaledwie demonstracją moralności Bożych rządów.

¹⁰ „Bo jak przez nieposłuszeństwo jednego człowieka wielu stało się grzesznikami, tak też przez posłuszeństwo jednego wielu dostąpi usprawiedliwienia” (Rz 5:19). Zob. również: Mt 3:15; J 8:29; 2 Kor 5:21; Flp 2:8; Hbr 5:8.

¹¹ „Którego Bóg ustanowił jako ofiarę prześlągalną przez krew jego, skuteczną przez wiarę, dla okazania sprawiedliwości swojej przez to, że w cierpliwości Bożej pobłażliwie odniósł się do przedtem popełnionych grzechów, dla okazania sprawiedliwości swojej w teraźniejszym czasie, aby On sam był sprawiedliwym i usprawiedliwiającym tego, który wierzy w Jezusa” (Rz 3:25-26). Zob. również: Iz 53; Rz 5:6, 8, 15; 6:10; 7:4; 8:34; 14:9, 15; 1 Kor 15:3; Ef 5:2; 1 Tes 5:10; 2 Tm 2:11; Hbr 2:14, 17; 9:14-15; 10:14; 1 P 2:24; 3:18; 1 J 2:2; 3:8; 4:10.

- Artykuł 12* Wyznajemy doktrynę podwójnego przypisania, tzn. że nasz grzech jest przypisany Jezusowi Chrystusowi, a Jego sprawiedliwość jest przez wiarę przypisana nam¹².
Zaprzeczamy twierdzeniu, że grzech jest odpuszczany bez sądu.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że aktywne posłuszeństwo Jezusa Chrystusa nie jest nam przypisane.
- Artykuł 13* Twierdzimy, że trzeciego dnia Jezus Chrystus powstał z martwych oraz że był widziany w ciele przez wielu¹³.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus jedynie wyglądał na zmarłego albo że tylko Jego duch przetrwał, albo że Jego zmartwychwstanie miało miejsce jedynie w sercach Jego naśladowców.
- Artykuł 14* Twierdzimy, że w Swoim stanie wywyższenia Jezus Chrystus jest pierwocinami zmartwychwstania, że pokonał zarówno grzech, jak i śmierć, i że my w jedności z Nim również zmartwychwstaniemy¹⁴.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że uwielbione, zmartwychwstałe ciało Jezusa Chrystusa było całkowicie innym ciałem od tego, które zostało złożone do grobu w ogrodzie. Zaprzeczamy

¹² „On tego, który nie znał grzechu, za nas grzechem uczynił, abyśmy w nim stali się sprawiedliwością Bożą” (2 Kor 5:21). Zob. również: Mt 5:20; Rz 3:21-22; 4:11; 5:18; 1 Kor 1:30; 2 Kor 9:9; Ef 6:14; Flp 1:11; 3:9; Hbr 12:23.

¹³ „Najpierw bowiem podałem wam to, co i ja przejąłem, że Chrystus umarł za grzechy nasze według Pism i że został pogrzebany, i że dnia trzeciego został z martwych wzbudzony według Pism, i że ukazał się Kefasowi, potem dwunastu” (1 Kor 15:3-5). Zob. również: Iz 53; Mt 16:21; 26:32; 28:1-10; J 21:14; Dz 1:9-11; 2:25, 32; 3:15, 26; 4:10; 5:30; 10:40; Rz 4:24-25; 6:9-10; Ef 4:8-10.

¹⁴ „A jednak Chrystus został wzbudzony z martwych i jest pierwiastkiem tych, którzy zasnęli. (...) Gdzież jest, o śmierci, zwycięstwo twoje? Gdzież jest, o śmierci, żądło twoje?” (1 Kor 15:20, 55). Zob. również: Rz 5:10; 6:4, 8, 11; 10:9; 1 Kor 15:23; 2 Kor 1:9; 4:10-11; Ef 2:6; Kol 2:12; 2 Tes 2:13; Hbr 2:9, 14; 1 J 3:14; Obj 14:4; 20:14.

twierdzeniu, że nasze zmartwychwstanie jest zmartwychwstaniem jedynie naszych duchów poza naszymi ciałami.

Artykuł 15 Twierdzimy, że Jezus Chrystus wstąpił na Swoj niebiański tron po prawicy Boga Ojca, że obecnie panuje jako Król i że powróci widzialnie w mocy i chwale¹⁵.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus mylił się co do czasu Swojego powrotu.

Artykuł 16 Twierdzimy, że Jezus Chrystus wylał Swojego Ducha w dniu Pięćdziesiątnicy oraz że w obecnym czasie króluje ponad wszystkim, wstawiając się za Swoim ludem, oraz że buduje Swoj Kościół, którego jest jedyną głową¹⁶.
Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus wyznaczył biskupa Rzymu jako Swojego zastępcę albo że jakakolwiek osoba inna niż Jezus Chrystus może być głową Kościoła.

Artykuł 17 Twierdzimy, że Jezus Chrystus przyjdzie ponownie w chwale, aby sądzić wszystkich ludzi, i ostatecznie pokona wszystkich Swoich wrogów, zniszczy śmierć i zapoczątkuje nowe

¹⁵ „Gdy oni tedy się zeszli, pytali go, mówiąc: Panie, czy w tym czasie odbudujesz królestwo Izraelowi? Rzekł do nich: Nie wasza to rzecz znać czasy i chwile, które Ojciec w mocy swojej ustanowił, ale weźmiecie moc Ducha Świętego, kiedy zstąpi na was, i będziecie mi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi. I gdy to powiedział, a oni patrzyli, został uniesiony w górę i obłok wziął go sprzed ich oczu. I gdy tak patrzyli uważnie, jak On się oddalał ku niebu, oto dwaj mężowie w białych szatach stanęli przy nich i rzekli: Mężowie galilejscy, czemu stoicie, patrząc w niebo? Ten Jezus, który od was został wzięty w górę do nieba, tak przyjdzie, jak go widzieliście idącego do nieba” (Dz 1:6-11). Zob. również: Łk 24:50-53; Dz 1:22; 2:33-35; Ef 4:8-10; 1 Tm 3:16.

¹⁶ „I wszystko poddał pod nogi jego, a jego samego ustanowił ponad wszystkim Głową Kościoła” (Ef 1:22). Zob. również: Dz 2:33; 1 Kor 11:3-5; Ef 4:15; 5:23; Kol 1:18.

niebiosa i nową ziemię, w których On będzie panować w sprawiedliwości¹⁷.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że ostateczny powrót Jezusa Chrystusa miał miejsce w roku 70 n.e. oraz że Jego przyjście i towarzyszące temu wydarzenia powinny być postrzegane jedyne symbolicznie.

Artykuł 18

Twierdzimy, że ci, którzy wierzą w imię Pana Jezusa Chrystusa, zostaną powitani w Jego wiecznym królestwie, a ci, którzy nie wierzą w Niego, będą cierpieć wieczną świadomą karę w piekle¹⁸.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że każda osoba będzie zbawiona. Zaprzeczamy też twierdzeniu, że ci, którzy umierają bez wiary w Jezusa Chrystusa, będą unicestwieni.

Artykuł 19

Twierdzimy, że wszyscy ci, którzy zostali wybrani w Jezusie Chrystusie przed założeniem świata i którzy są zjednoczeni z Nim przez wiarę, korzystają ze wspólnoty z Nim i ze sobą nawzajem. Twierdzimy, że w Jezusie Chrystusie korzystamy z wszelkiego duchowego błogosławieństwa, włączając w to usprawiedliwienie, usynowienie, uświęcenie i uwielbienie¹⁹.

¹⁷ „Przykazał nam też, abyśmy ludowi głosili i składali świadectwo, że On jest ustanowionym przez Boga sędzią żywych i umarłych” (Dz 10:42). Zob. również: J 12:48; 14:3; Dz 7:7; 17:31; 2 Tm 4:1, 8.

¹⁸ „Syn Człowieczy pośle swoich aniołów i zbiorą z Królestwa jego wszystkie zgorzenia, i tych, którzy popełniają nieprawość, i wrzucą ich do pieca ognistego; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Wtedy sprawiedliwi zajaśnieją jak słońce w Królestwie Ojca swego. Kto ma uszy, niechaj słucha!” (Mt 13:41-43). Zob. również: Iz 25:6-9; 65:17-25; 66:21-23; Dn 7:13-14; Mt 5:29-30; 10:28; 18:8-9; Mk 9:42-49; Ełk 1:33; 12:5; J 18:36; Kol 1:13-14; 2 Tes 1:5-10; 2 Tm 4:1, 18; Hbr 12:28; 2 P 1:11; 2:4; Obj 20:15.

¹⁹ „Bo też w jednym Duchu wszyscy zostaliśmy ochrzczeni w jedno ciało – czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni, i wszyscy zostaliśmy napojeni jednym Duchem” (1 Kor 12:13). Zob. również: J 14:20; 15:4-6; Rz 6:1-11;

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus i Jego zbawcze dzieło mogą być oddzielone od siebie. Zaprzeczamy twierdzeniu, że jesteśmy w stanie uczestniczyć w zbawczym dziele Jezusa Chrystusa, pomijając Jego samego. Zaprzeczamy twierdzeniu, że możemy być zjednoczeni z Jezusem Chrystusem, a nie być zjednoczeni z Jego ciałem, Kościołem.

Artykuł 20

Wyznajemy doktrynę usprawiedliwienia jedynie przez wiarę, w której Bóg uznaje nas za sprawiedliwych jedynie aktem Swej łaski, na podstawie samej wiary jedynie w osobę i dzieło Jezusa Chrystusa, poza naszymi osobistymi zasługami albo czynkami. Stwierdzamy również, że zaprzeczać doktrynie usprawiedliwienia jedynie przez wiarę to zaprzeczać Ewangelii²⁰.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że jesteśmy usprawiedliwieni na podstawie jakiegokolwiek wiania w nas łaski. Zaprzeczamy twierdzeniu, że jesteśmy usprawiedliwieni dopiero wtedy, gdy stajemy się wewnętrznie sprawiedliwi. Zaprzeczamy twierdzeniu, że to usprawiedliwienie jest obecnie – albo że kiedykolwiek będzie – oparte na naszej wierności.

Artykuł 21

Wyznajemy doktrynę uświęcenia, że Bóg, mocą Ducha Świętego, na podstawie dzieła Jezusa Chrystusa, wyzwala nas z królowania mocy grzechu, oddziela nas i czyni nas świętymi przez upodobnianie nas coraz bardziej do Swego Syna. Twierdzimy, że uświęcenie jest dziełem Bożej łaski, trwale złączonym z usprawiedliwieniem, choć jednocześnie

8:1-2; 12:3-5; 1 Kor 1:30-31; 6:15-20; 10:16-17; 12:27; 2 Kor 5:17-21; Gal 3:25-29; Ef 1:3-10, 22-23; 2:1-6; 3:6; 4:15-16; 5:23, 30; Kol 1:18; 2:18-19.

²⁰ „Usprawiedliwieni tedy z wiary, pokój mamy z Bogiem przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa” (Rz 5:1). Zob. również: Łk 18:14; Rz 3:24; 4:5; 5:10; 8:30; 10:4, 10; 1 Kor 6:11; 2 Kor 5:19, 21; Gal 2:16-17; 3:11, 24; 5:4; Ef 1:7; Tt 3:5, 7.

jest czymś innym niż usprawiedliwienie. Twierdzimy, że w boskim dziele uświęcenia nie jesteśmy po prostu bierni, ale ponosimy odpowiedzialność zastosowania się do wyznaczonych środków łaski w naszym ciągłym dążeniu do umierania dla grzechu i do życia w posłuszeństwie Panu²¹.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że człowiek jest usprawiedliwiony bez natychmiastowego przynoszenia owocu jedności z Jezusem Chrystusem w uświęceniu. Zaprzeczamy twierdzeniu, że nasze dobre uczynki, chociaż miłe dla Boga w Jezusie Chrystusie, przyczyniają się do naszego usprawiedliwienia. Zaprzeczamy twierdzeniu, że w tym życiu nasza walka z zamieszkującym w nas grzechem ustanie, mimo że grzech nad nami nie panuje.

Artykuł 22

Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest jedynym pośrednikiem pomiędzy Bogiem a Swoim ludem. Wyznajemy pośredniczącą rolę Jezusa Chrystusa jako Proroka, Kapłana i Króla, zarówno w Jego stanie uniżenia, jak i w stanie wywyższenia. Twierdzimy, że został On namaszczonej przez Ducha Świętego po to, aby wykonać pośredniczącą służbę, do której został powołany przez Ojca²².

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Bóg miał lub że będzie miał jakiegokolwiek inne wcielenia albo że są lub będą jacykolwiek ludzcy pośrednicy odkupienia inni niż Pan Jezus Chrystus.

²¹ „Błogosławiony niech będzie Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, który nas ubłogosławił w Chrystusie wszelkim duchowym błogosławieństwem niebios; w nim bowiem wybrał nas przed założeniem świata, abyśmy byli święci i nienaganni przed obliczem jego; w miłości” (Ef 1:3-4). Zob. również: J 17:17; Dz 20:32; Rz 6:5-6, 14; 8:13; 1 Kor 6:11; 2 Kor 7:1; Gal 5:24; Ef 3:16-19; 4:23-24; Flp 3:10; Kol 1:10-11; 2 Tes 2:13; Hbr 12:14.

²² „Albowiem jeden jest Bóg, jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek Chrystus Jezus” (1 Tm 2:5). Zob. również: Hi 33:23-28; Łk 1:33; J 1:1-14; 14:6; Dz 3:22; Kol 1:15; Hbr 1:1-4; 5:5-6; 9:15; 12:24.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że istnieje zbawienie poza samym Chrystusem.

Artykuł 23

Twierdzimy, że jako najwyższy Prorok Boga Jezus Chrystus był zarówno podmiotem, jak i przedmiotem proroctwa. Twierdzimy, że Jezus Chrystus objawił i ogłosił wolę Bożą, prorokował przyszłe wydarzenia oraz sam jest wypełnieniem Bożych obietnic²³.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus kiedykolwiek wypowiedział fałszywe proroctwo lub fałszywe słowo albo że nie był w stanie czy nie będzie w stanie wypełnić wszystkich przepowiedni dotyczących Jego samego.

Artykuł 24

Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest naszym Wielkim Arcykapłanem według porządku Melchizedeka, który złożył doskonałą ofiarę z samego Siebie w naszym imieniu i nadal wstawia się za nami przed Ojcem. Twierdzimy, że Jezus Chrystus jest zarówno podmiotem, jak i przedmiotem najwyższej ofiary odkupienia²⁴.

²³ „A teraz, bracia, wiem, że w nieświadomości działaliście, jak i wasi przełożeni; Bóg zaś wypełnił w ten sposób to, co zapowiedział przez usta wszystkich proroków, że jego Chrystus cierpieć będzie. Przeto upamiętajcie i nawróćcie się, aby były zgładzone grzechy wasze, aby nadeszły od Pana czasy ochłody i aby posłał przeznaczonego dla was Chrystusa Jezusa, którego musi przyjąć niebo aż do czasu odnowienia wszechrzeczy, o czym od wieków mówił Bóg przez usta świętych proroków swoich. Wszak Mojżesz powiedział: Proroka, jak ja, spośród braci waszych wzbudzi wam Pan, Bóg; jego słuchać będziecie we wszystkim, cokolwiek do was mówić będzie” (Dz 3:17-22). Zob. również: Mt 20:17; 24:3; 26:31, 34, 64; Mk 1:14-15; Łk 4:18-19, 21; J 13:36; 21:22; 1 Kor 1:20; Hbr 1:2; Obj 19:10.

²⁴ „Albowiem Chrystus nie wszedł do świątyni zbudowanej rękami, która jest odbiciem prawdziwej, ale do samego nieba, aby się wstawiać teraz za nami przed obliczem Boga; i nie dlatego, żeby wielokrotnie ofiarować samego siebie, podobnie jak arcykapłan wchodzi do świątyni co roku z cudzą krwią, gdyż w takim razie musiałby cierpieć wiele razy od początku świata; ale obecnie objawił się On jeden raz u schyłku wieków dla zgładzenia grzechu przez ofia-

Zaprzeczamy twierdzeniu, że Jezus Chrystus, będąc z pokolenia Judy, a nie z pokolenia Lewiego, jest wykluczony ze służby jako nasz kapłan. Zaprzeczamy twierdzeniu, że On nieustannie składa siebie w ofierze we Mszy Świętej jako ofiara i kapłan, nawet w bezkrwawy sposób. Zaprzeczamy twierdzeniu, że Chrystus stał się kapłanem tylko w niebie, a nie był nim na ziemi.

Artykuł 25 Twierdzimy, że jako Król Jezus Chrystus króluje w najwyższym stopniu ponad wszelką ziemską i ponadnaturalną władzę teraz i na wieki²⁵.

Zaprzeczamy twierdzeniu, że królestwo Jezusa Chrystusa jest jedynie politycznym królestwem tego świata. Zaprzeczamy twierdzeniu, że ziemscy władcy nie są przed Nim odpowiedzialni.

Artykuł 26 Twierdzimy, że gdy Jezus Chrystus pokona wszystkich Swoich wrogów, przekaze Swoje królestwo Ojcu. Twierdzimy, że w nowym niebie i nowej ziemi Bóg będzie ze Swoim ludem oraz że wierni widzieć będą Jezusa Chrystusa twarzą w twarz, będą podobni do Niego i będą cieszyć się Nim na zawsze²⁶.

rowanie samego siebie. A jak postanowione jest ludziom raz umrzeć, a potem sąd, tak i Chrystus, raz ofiarowany, aby zgładzić grzechy wielu, drugi raz ukaze się nie z powodu grzechu, lecz ku zbawieniu tym, którzy go oczekują” (Hbr 9:24-28). Zob. również: J 1:36; 19:28-30; Dz 8:32; 1 Kor 5:7; Hbr 2:17-18; 4:14-16; 7:25; 10:12, 26; 1 P 1:19; Obj 5:6, 8, 12-13; 6:1, 16; 7:9-10, 14, 17; 8:1; 12:11; 13:8; 15:3.

²⁵ „Bo On musi królować, dopóki nie położy wszystkich nieprzyjaciół pod stopy swoje” (1 Kor 15:25). Zob. również: Ps 110; Mt 28:18-20; Łk 1:32; 2:11; Dz 2:25, 29, 34; 4:25; 13:22, 34, 36; 15:16; Rz 1:3; 2 Tm 2:8; Hbr 4:7; Obj 3:7; 5:5; 22:16.

²⁶ „Potem nastanie koniec, gdy odda władzę królewską Bogu Ojcu, gdy zniszczy wszelką zwierzchność oraz wszelką władzę i moc. Bo On musi królować, dopóki nie położy wszystkich nieprzyjaciół pod stopy swoje. A jako ostatni

Zaprzeczamy twierdzeniu, że jest jakakolwiek inna nadzieja dla ludzkości lub jakiegokolwiek inne imię czy sposób na znalezienie zbawienia, jak tylko w Jezusie Chrystusie.

wróg zniszczona będzie śmierć. Wszystko bowiem poddał pod stopy jego. Gdy zaś mówi, że wszystko zostało poddane, rozumie się, że oprócz tego, który mu wszystko poddał. A gdy mu wszystko zostanie poddane, wtedy też i sam Syn będzie poddany temu, który mu poddał wszystko, aby Bóg był wszystkim we wszystkim” (1 Kor 15:24-28). Zob. również: Iz 65:17; 66:22; Flp 2:9-11; 2 P 3:13; 1 J 3:2-3; Obj 21:1-5; 22:1-5.

Esej wyjaśniający

Pewnego dnia cała ziemia zabrzmiała jednym wyznaniem: „Jezus Chrystus jest Panem” (Flp 2:11). Ta krótka sentencja jest przepelniona znaczeniem. Powiedzieć, że Jezus jest *Chrystusem*, to powiedzieć, że jest „Namaszczony”; to powiedzieć, że jest obiecany i długo oczekiwany Mesjaszem.

Powiedzieć, że Jezus Chrystus jest *Panem*, to powiedzieć, że jest prawdziwym Bogiem z prawdziwego Boga. Wcielenie jest cudem cudów, zdumiewającą tajemnicą. Bóg stał się ciałem. Nawet nazwać Go *Jezus* to powiedzieć, że jest On jedynym Zbawicielem. Przyszedł na świat z misją, aby zbawić Swoją lud z ich grzechów (Mt 1:21).

„Jezus Chrystus jest Panem” to *credo* – związane wyznanie wiary. Angielskie słowo *creed* pochodzi od łacińskiego słowa *credo*, które znaczy „wierzę”. To krótkie *credo* ogłasza to, w co wierzymy odnośnie do Chrystusa. Niektórzy uważają, że 1 Tm 3:16 być może również jest wyznaniem wiary. Wskazują na to dwie kwestie. Po pierwsze, apostoł Paweł użył wyrażenia: „z całą mocą *wyznajemy*” (*Biblia Paulińska*). Po drugie, frazy tego wiersza są rytmiczne i poetycko wyrażone. Tworzą związane wyrażenie wcielonego Chrystusa.

Ten, który objawił się w ciele, został usprawiedliwiony w duchu, ukazał się aniołom, był zwiastowany między poganami, uwierzono w niego na świecie, wzięty został w górę do chwały (1 Tm 3:16).

Wzorzec biblijny jest ważny. Gdy wczesny Kościół zwoływał sobory i układał wyznania wiary, nie tworzył nowej metody wyznawania wiary. Kontynuował to, co ustaliła biblijna tradycja.

Gdy pojawiały się kwestie sporne, wczesny Kościół zajmował pewne stanowiska. Co więcej, wielu uważa, że również potrzeby liturgiczne – dążenie do czystego uwielbienia – skłoniły Kościół do zaangażowania w komponowanie wyznań wiary. Jest

to szczególnie prawdziwe w odniesieniu do doktryny o Chrystusie. Zasadnicza prawda o osobie i dziele Jezusa była znakiem probierczym chrześcijaństwa na przestrzeni wieków.

Sami pisarze Nowego Testamentu walczyli z fałszywymi ideami odnoszącymi się do tożsamości i dzieła Chrystusa. W Kościele wczesnych wieków różne grupy kwestionowały prawdziwe człowieczeństwo Chrystusa. Jedna z tych grup, doketyści, twierdziła, że Jezus jedynie „wydawał się” człowiekiem. Inni heretycy – tacy jak arianie – kwestionowali prawdziwą boskość Chrystusa, twierdząc, że był On mniejszy niż Bóg Ojciec. Późniejsze grupy błędziły w określeniu tego, w jaki sposób dwie natury Chrystusa – prawdziwe człowieczeństwo i prawdziwe bóstwo – są zjednoczone w Jego jednej osobie.

Wczesny Kościół odpowiedział na te wyzwania i błędy poprzez zwoływanie soborów i pisanie wyznań wiary, które podsumowywały nauczanie Biblii odnoszące się do centralnej prawdy wiary chrześcijańskiej. Te wyznania wiary są bogatym dziedzictwem przekazywanym z pokolenia na pokolenie. W związku z tym dziś mamy takie źródła jak: *Apostolskie Wyznanie Wiary*, *Nicejskie Wyznanie Wiary* oraz *Chalcedońskie Wyznanie Wiary*. Wyznania te stanowią linie wyznaczające czytelne granice pomiędzy ortodoksją a herezją.

Wyznania wiary służyły do tego, by hartować Kościół i dzięki łaskawej i panującej ręce Boga prowadzić chrześcijan ku wiernemu głoszeniu Ewangelii. Recytowane są dzisiaj jako świadectwo swej nieprzemijającej wartości. Przypominają nam, że Chrystus jest w centrum naszej teologii oraz w centrum naszego uwielbienia. Wyznania te wzywają członków Kościoła, aby „podjęli walkę o wiarę, która raz na zawsze została przekazana świętym” (Jud 1:3).

Jednak wyznania te wskazują tylko na dzieło Chrystusa – nie są pełnym objaśnieniem Ewangelii. Prawdziwy podział widzialnego Kościoła nastąpił w czasie Reformacji. Kluczowym zagadnieniem było wówczas dzieło Chrystusa, a dokładniej de-

bata wokół doktryny usprawiedliwienia tylko przez wiarę, która stanowiła centralną kontrowersję leżącą u podwalin Reformacji. W tym miejscu Kościół podzielił się na protestantyzm i katolicyzm. Protestantyzm wyznawał doktrynę usprawiedliwienia tylko przez wiarę (*sola fide*), podczas gdy katolicyzm, podążając za dekretami Soboru Trydenckiego, odrzucał doktrynę o usprawiedliwieniu tylko przez wiarę, optując zamiast tego za usprawiedliwieniem jako rezultatem współpracy wiary i uczynków. Reformacja ujawniła również różnicę w innej kwestii, a mianowicie w najwyższym i jedynym zwierzchnictwie Jezusa Chrystusa w stosunku do Jego Kościoła oraz właściwie w stosunku do wszystkich rzeczy.

Rozważane wspólnie, jednoczące wyznania wiary wczesnego Kościoła oraz Reformacja stanowią wytyczne dla Kościoła w zwiastowaniu Ewangelii, która jest wierna Biblii. Wyznania wiary oraz różne konfesje i katechizmy Reformacji podsumowują tę wiarę i przynoszą przejrzystość jej oraz Ewangelii.

Dokument *Słowo stało się ciałem. Stanowisko Ligonier na temat chrystologii* pokornie próbuje zaferować Kościołowi tego pokolenia – i z Bożym błogosławieństwem pokoleniom, które mają przyjąć – zwięzłe stanowisko dotyczące osoby i dzieła Chrystusa, które czerpie z przeszłości: zarówno z jednoczących wyznań wiary, jak również z teologii Reformacji. Być może to stanowisko i towarzyszące mu dwadzieścia sześć twierdzeń i zaprzeczeń mogą służyć jako katalizator dalszych dyskusji i refleksji na temat tych kluczowych spraw w chrystologii. Być może to stanowisko okaże się samo w sobie przydatne dla Kościoła. Włożono wiele wysiłku w uczynienie tego stanowiska możliwym do publicznego odczytywania. Pragniemy, aby każda osoba, która zetknie się z tym oświadczeniem, wiedziała, że „Jezus Chrystus jest Panem”.

STANOWISKO

Stanowisko nasze składa się z sześciu strof albo sekcji. Pierwsza służy jako wstęp, posiadający dwa kluczowe słowa: *wyznajemy* i *radujemy się*. Bóg objawił zarówno Siebie, jak i Swoją wolę na kartach Pisma Świętego. Jednakże istnieją w dalszym ciągu „rzeczy tajemne”, które należą tylko do Niego samego (Pwt 29:29). Musimy zawsze pamiętać o naszych ograniczeniach w zakresie teologii. Zaczynamy więc od wyznania tajemnicy i cudu Ewangelii. Głównym celem tej *Deklaracji* jest wcielenie, które zwięźle definiujemy słowami: „Bóg stał się ciałem”. Osoba Chrystusa natychmiast prowadzi do dzieła Chrystusa, dlatego wspólnie radujemy się z Chrystusowego dzieła zbawienia.

Druga sekcja podkreśla prawdziwą boskość Chrystusa, uznając Go za równorzędnego wśród osób trójjedynego Boga. Strofa ta kończy się ponownym zaprezentowaniem formuły chalcedońskiej z Wyznania Wiary Soboru Chalcedońskiego. Od momentu wcielenia Chrystusa i już na zawsze będzie On miał dwie natury w jednej osobie.

Ekspozycja wcielenia znajduje się w trzeciej sekcji, podkreślającej prawdziwe człowieczeństwo Chrystusa. Chrystus się narodził. Jest Immanuelem, to znaczy „Bogiem z nami” (Mt 1:23). Wyznajemy tu Jego śmierć, pogrzebanie, zmartwychwstanie, wniebowstąpienie i powtórne przyjście. Są one historycznymi faktami wcielenia.

Teologiczne fakty dotyczące wcielenia występują w czwartej części, opierając się na spostrzeżeniach z czasów Reformacji. Dla nas Chrystus był doskonale posłuszny. Zachował Prawo (aktywne posłuszeństwo) i zapłacił karę przewidzianą przez Prawo (bierne posłuszeństwo). Był barankiem bez skazy, który stał się ofiarą przebłagalną dla nas. Rozwiązał najbardziej palący problem, wobec którego staje ludzkość: gniew Świętego Boga. Część ta kończy się ogłoszeniem doktryny przypisania. Nasze grzechy zostały przypisane – albo zaliczone – Chrystusowi, podczas gdy Jego sprawiedliwość została przypisana nam.

Mamy pokój z Bogiem tylko i wyłącznie dzięki temu, co uczynił dla nas Chrystus. Jesteśmy okryci Jego sprawiedliwością.

Potrójny urząd (*munus triplex*) Chrystusa jest użyteczną konstrukcją teologiczną, która zwięzłe wyraża dzieło Chrystusa. Trzy urzędy: proroka, kapłana i króla były odrębnymi rolami w Starym Testamencie. Jezus łączy je wszystkie w jednej osobie i wypełnia w sposób doskonały. Rozważamy tu nie tylko Jego dzieło pośrednictwa w przeszłości na krzyżu, ale również Jego obecną pracę jako naszego orędownika po prawicy Ojca.

Końcowa sekcja wyraża się w pojedynczym, zwięzłym wyznaniu: „Jezus Chrystus jest Panem”. Cała prawda teologii prowadzi do doksolologii, uwielbienia. W konsekwencji stanowisko nasze kończy się kluczowym słowem uwielbienia. Poprzez uwielbienie Chrystusa teraz przygotowujemy się do naszej pracy w wieczności.

DWADZIEŚCIA SZEŚĆ ARTYKUŁÓW TWIERDZĄCYCH I ZAPRZECZAJĄCYCH

Sformułowania zawarte w tej *Deklaracji* są wprowadzeniem do studium chrystologii, zaproszeniem do badania bogactwa biblijnego nauczania na temat osoby i dzieła Chrystusa. W celu dalszego prowadzenia dodano dwadzieścia sześć twierdzeń i zaprzeczeń, każde z towarzyszącymi dowodami biblijnymi. Każdy główny tekst został w pełni opisany, dołączono także teksty uzupełniające. Artykuły te są kluczowe. Ustalają one granice biblijnego nauczania na temat osoby i dzieła Chrystusa.

Artykuł 1 służy jako wstęp potwierdzający wcielenie.

Artykuł 2 stwierdza prawdziwe bóstwo Chrystusa, natomiast artykuły 3-5 przedstawiają biblijną chrystologię jednej osoby i dwóch natur. Artykuły 6-9 odsłaniają prawdziwe człowieczeństwo Chrystusa. Artykuły 10-26 przenoszą naszą uwagę od osoby Chrystusa do dzieła Chrystusa. Rozpoczynają

się od potwierdzenia doktryny zbawienia, a kończą zarysem potrójnego urzędu Chrystusa.

Zaprzeczenia są niezwykle istotne. W naszych tolerancyjnych czasach jest raczej niemodne zaprzeczać czymś wierze, jednak owe twierdzenia i zaprzeczenia nie są wyrazem pychy czy zarozumiałości. Zamiast tego oferujemy je z nadzieją pomocy Kościołowi, aby trwał w bezpieczeństwie i obfitości biblijnego nauczania. 2 List Jana 9 oznajmia: „Kto się za daleko zapędza i nie trzyma się nauki Chrystusowej, nie ma Boga”. Odnosi się to do odchodzenia zbyt daleko od biblijnego nauczania o Chrystusie albo wychodzenia poza wyznaczone granice chrystologii objawionej w Bożym Słowie. Dwadzieścia sześć artykułów rozszerza to oświadczenie w różnych kierunkach, więc artykuły te mogą same w sobie prowadzić do głębszego biblijnego nauczania o Chrystusie.

Ktoś może słusznie zapytać, czy ten dokument jest w ogóle konieczny. To dobre pytanie. W związku z nim podajemy trzy powody jego powstania. Ufamy, że będzie on służył w czasie uwielbienia i współczesnego nauczania poprzez odniesienie się zarówno do starożytnych, jak i obecnych kwestii. Mamy również nadzieję, że tym, którzy pełnią posługę Ewangelii, da możliwość rozpoznawania innych partnerów w służbie. Wreszcie mamy poczucie, że nadchodzą trudne czasy dla Kościoła, i żyjemy nadzieją, że to stanowisko będzie przywoływać nam istotę Ewangelii – jej piękno, niezbędność oraz nagłą potrzebę. Rozważmy każdy z tych powodów:

DLA UWIELBIENIA I ZBUDOWANIA

Ligonier pokornie ofiarowuje ten dokument Kościołowi. Od pierwszych wieków chrześcijanie używali wyznań wiary w liturgii kościelnej. Mamy nadzieję, że to oświadczenie posłuży temu samemu celowi. Wyznania wiary mogą być pomocnym narzędziem dydaktycznym do poszerzania horyzontów biblijnego nauczania. Mamy również nadzieję, że to stanowisko

oraz dwadzieścia sześć artykułów zostanie użytych w Kościele jako przewodnik dla dalszych biblijnych poszukiwań oraz refleksji. Doktryny dotyczące osoby i dzieła Chrystusa mają zasadnicze znaczenie dla tożsamości, a także zdrowia Kościoła. Każde pokolenie Kościoła potrzebuje studiować i wyznawać na nowo ortodoksyjne rozumienie osoby i dzieła Chrystusa. Ufam, że dokument ten może być w tym pomocny.

DLA WSPÓLNYCH DZIAŁAŃ W SPRAWACH EWANGELII

Na świecie funkcjonuje coraz więcej pozadenominacyjnych Kościołów, organizacji oraz ruchów – wiele z nich służy dziełu rozszerzania Ewangelii. Czasami trudno odróżnić, gdzie mogą zaistnieć zdrowe partnerstwo i współpraca, a gdzie nie. Być może ten dokument posłuży do identyfikacji braci i sióstr w Chrystusie, aby spajać wspólne wysiłki dla Ewangelii.

NA CZAS OBECNY

W uniwersyteckim mieście Oksfordzie stoi pomnik męczenników, upamiętniający ofiarę wielu brytyjskich reformatorów, takich jak Thomas Cranmer, Nicholas Ridley czy Hugh Latimer. Przypomina, że wydali oni swoje ciała na spalenie, dając świadectwo świętych prawd, głoszonych i utrzymywanych przeciwko błędom Kościoła rzymskiego, i cieszyli się, że dano im nie tylko wierzyć w Chrystusa, ale także dla Niego cierpieć.

Wierzyli, wyznawali i utrzymywali święte prawdy Ewangelii Jezusa Chrystusa. Niosąc świadectwo tych prawd, głosili je, bronili ich, a nawet cierpieli dla nich. Na przestrzeni wieków do tych reformatorów dołączyło wielu innych. Dużo Kościołów we współczesnym świecie Zachodu cieszy się wolnością religijną. Można zapytać: jak długo to potrwa? Pokolenie albo pokolenia, które nadejdą, mogą zostać wezwane do cierpienia za wiarę. To raczej nierozsądne nie być na to przygotowanym – i również nierozsądne pozostawić następne pokolenie nieprzygotowane.

Prawdy odnoszące się do osoby i dzieła Chrystusa są w istocie godne wiary, wyznawania ich, podtrzymywania oraz cierpienia dla nich. W Chrystusie jest życie.

Był taki moment w ziemskim życiu Jezusa, gdy tłumy opuściły Go i został tylko z grupką swoich uczniów. Zapytał ich, czy i oni mają zamiar Go opuścić. Piotr odezwał się w imieniu grupy: „Panie! Do kogo pójdziemy? Ty masz słowa żywota wiecznego. A myśmy uwierzyli i poznali, że Ty jesteś Chrystusem, Synem Boga żywego” (J 6:68-69). Jakiś czas później jeden z dwunastu zwątpił. Jezus został ukrzyżowany i pogrzebany. Istniało świadectwo Jego zmartwychwstania, lecz Tomasz zwątpił. Wówczas Jezus ukazał się mu. Tomasz dotknął ran Chrystusa, ran, które poniósł On za nasze grzechy. Tomasz wyznał: „Pan mój i Bóg mój!” (J 20:28).

Tak właśnie wierzymy. Tak też wyznajemy.